

BARBARA DE SMEDT

**MOEDERS
VERDWIJNEN
NIET**

BORGERHOFF
& LAMBERIGTS

*Voor wie de wonderlijke last draagt
om alles voor iemand anders te zijn.*

1

Zomerse maandagen benemen me elk jaar opnieuw de zin om te leven.

Ik heb mezelf opgesloten in het toilet nadat ik al sinds acht uur vanochtend paniekvoetbal gespeeld had, omdat de helft van de jobstudenten bij onze grootste klant te laat was of doodgewoon niet kwam opdagen.

Wat moet het heerlijk zijn om genoeg geld te hebben, zodat je gewoon het risico kunt nemen om ontslagen te worden nog voor je begint.

In de veilige beslotenheid van het wc-hokje scroll ik door de notificaties op mijn telefoon. Naast de gebruikelijke Instagram-meldingen zie ik dat ik twee matches heb op een datingapp die ik onder dwang van mijn collega's heb geïnstalleerd, en een gemiste oproep van Bobonne. Alweer. Sinds mijn grootmoeder naar een serviceflat is verhuisd, belt ze me op de onmogelijkste uren, maar ze zal moeten wachten tot de lunch voor ik haar terugbel.

Ik open de datingapp, bekijk de profielen van de twee mannen – een van hen poseert met een vis in zijn handen – en vraag me af hoe wanhopig ik nog moet worden voor ik hen als mogelijke opties beschouw.

Ik delete de app en besluit dat online daten een barslecht plan is. Voorlopig, toch. Maar wanneer weet je of je klaar bent om jezelf weer op de markt te gooien? En hoe lang duurt dat? Ik heb werkelijk geen idee, maar wat ik zeker weet, is dat het nog niet zo ver is. Niet na wat Niels deed.

Ik kom van het toilet, spoel door en was mijn handen, terwijl ik naar mijn spiegelbeeld staar. Het paars in mijn haar is aan het vervagen en ik rommel er even met mijn handen door. Misschien toch maar terug voor roze gaan, volgende keer, dat is meer een zomerkleur. In mijn hoofd hoor ik de stem van Bobonne al: 'Je ziet er weer uit als een kermisattractie.'

Die vrouw zal tot haar dood mijn leven beïnvloeden en van commentaar voorzien.

Uit de keuken klinkt het gelach van mijn collega's. Yasmine en Sofie zijn net een sitcomduo: Sofie, vers uit de schoolbanken en fladderend van het ene vriendje naar het andere, en Yasmine, moeder van twee, halverwege de dertig en parttimer, die probeert haar bijberoep als interieurcoach uit te bouwen. Wanneer ik me bij hen voeg, zweeft een vreemde geur mijn neus in.

'Wat stinkt hier zo?'

Yasmine zet trots een grote glazen bokaal op tafel. 'Ik heb een nieuwe kombucha gemaakt. Perzik-lavendel. Proeven?'

'Nee, bedankt,' zegt Sofie. 'Ik heb nog een trauma van je kimchi-experiment van vorige maand.'

'Die kimchi was perfect,' protesteert Yasmine. 'Jullie hebben gewoon geen smaak.'

'Die kimchi heeft drie dagen lang het hele kantoor naar rotte kool laten ruiken,' zeg ik. 'En dit brouwsel ruikt al niet veel beter.'

'Niet dan,' zegt Yasmine, terwijl ze het potje in de koelkast zet. 'Waarom ben jij zo knorrig? Laat die grootmoeder van je je weer niet met rust?'

'Kun jij gedachten lezen?'

'In jouw geval is dat niet zo moeilijk, hé, Lara,' valt Sofie Yasmine bij. 'Veel meer gebeurt er niet in jouw leven, behalve dat je oma je terroriseert.'

'Hopla! Laat maar komen!' zeg ik, licht gekwetst.

'Sorry,' zegt Sofie. 'Dat floepte eruit. Maar Yasmine en ik zijn het er wel over eens dat jij dringend eens van bil moet gaan.'

Mijn mond valt open. 'Hallo? Praten jullie achter mijn rug?'

Yasmine legt haar hand op de mijne. 'Het is niet slecht bedoeld, Lara. Niels en jij zijn nu hoelang uit elkaar? Een jaar?'

'Negen maanden,' zeg ik. 'Ik ben er nog niet klaar voor,

oké?'

Het is allemaal nog te vers. Te pijnlijk. 'Het is niet wat je denkt,' zei Niels, toen ik opmerkte dat hij de laatste tijd wel heel vaak belde met zijn collega en plots zonder mij begon uit te gaan. 'Ze is gewoon een vriendin die het moeilijk heeft en ik help haar.'

Ik vertrouwde hem, dus probeerde ik het beklemmende gevoel dat sindsdien rond mijn buikstreek woonde te negeren. We waren al zeven jaar samen en ik dacht dat het wel goed zat tussen ons. Niet perfect, maar goed genoeg.

'Het is voorbij,' zei hij een maand later en hij pakte zijn spullen. 'Je inspireert me niet.'

Het was een klap die ik niet had zien aankomen.

De week daarna woonde hij bij haar. Nog geen twee maanden later kwam de volgende dreun: zijn nieuwe vriendin was zwanger. Dat vond hij blijkbaar inspirerender.

Ik heb mezelf nog steeds niet vergeven dat ik niet beter naar mijn intuïtie heb geluisterd, want het was exact wat ik dacht dat het was: puur en simpel bedrog. Een verhaal zo oud als de straat, maar daarom niet minder vernederend.

Ik vang weer een blik op tussen mijn collega's. Meewarig.

'Oké, het is begrijpelijk dat je nog niet klaar bent voor een nieuwe relatie,' zegt Yasmine verzoenend. 'Maar je maakt het jezelf ook niet makkelijk door in jullie oude appartement te blijven wonen. Ik bedoel, waarom verhuis je niet gewoon? Die Airbnb boven je klinkt echt verschrikkelijk, en in de weekends is het Mechelseplein echt de hel, zo druk. Ik snap niet dat je het volhoudt.'

Ik kreun inwendig. Yasmine heeft gelijk. Ik woon aan een gezellig maar druk Antwerps plein vol terrasjes, wat vooral in het weekend voor overlast zorgt, maar hoe leg ik uit dat verhuizen gewoon geen optie is met de huurprijzen van vandaag? Dat ik al blij mag zijn dat ik een dak boven mijn hoofd heb? Al is het dan een rumoerig dak, vanwege de Airbnb. En,

eerlijk: mijn appartement is op zich geweldig. Het is ruim en licht, met een tweede slaapkamer die ik als schildersatelier gebruik. Waar vind je dat nog?

‘Ik betaal een lage huur,’ zeg ik. ‘De kans dat ik voor dat geld iets anders met twee slaapkamers vind, is onbestaand.’

‘Mijn ouders betalen nog steeds de helft van mijn huur,’ geeft Sofie toe. ‘Anders kon ik ook niet op het Zuid wonen.’ Yasmine werpt haar een waarschuwend blik toe en Sofies wangen kleuren rozig. ‘Oei, sorry, Lara. Dat was niet zo tactvol.’

Ik wapper haar excuses weg. Ik ben het gewend dat mensen me vragen of ik Kerstmis bij mijn ouders vier, of dat mijn moeder ook zo’n type is dat elke dag belt. Of ik een mama’s-kindje of een papa’s-kindje ben, maar het is niet omdat ik geen ouders heb dat ik er niet tegen kan dat andere mensen die wél hebben. Echt niet. Ik heb alleen soms even een momentje nodig voor ik antwoord geef.

2

‘Ah! Je leeft toch nog!’ is het eerste wat Bobonne zegt als ik haar op het einde van mijn lunch terugbel. Ik heb bij het tankstation een veel te duur en erg zompig broodje kaas gekocht en ga op de kade zitten. Het uitzendkantoor waar ik werk, ligt vlak bij het MAS en kijkt uit op de Schelde. Op dagen als deze, bij een strakblauwe hemel, steekt het wit van de ronddobberende boten in de jachthaven helder af tegen het schitterende water.

‘Bobonne, ik heb een baan. Ik werk,’ zeg ik geïrriteerd, en ik neem een slok cola zero.

‘Dat wil nog niet zeggen dat je niet even kunt terugbellen of een bericht kunt sturen, Lara. Het is onbeleefd om mensen te laten wachten, dat weet je toch?’

‘Wat heb je nodig?’ vraag ik, terwijl ik mijn best doe om niet te bitsig te klinken, want ik heb al spijt van mijn negatieve toon. Ik weet dat ze niet blij is dat ze uit haar oude huis moest. Ze zei altijd dat ze daar wilde sterven, maar ik heb de beslissing voor haar genomen en eerlijk, ik snap dat ze het me kwalijk neemt.

‘Ik wilde je laten weten dat ik goed nieuws heb gekregen. Mag dat?’ zegt ze verongelijkt. Ik heb vanochtend telefoon gekregen van de makelaar en het huis is verkocht.’

Ik verslik me in een hap brood. ‘Wat? Nu al? Het stond nog maar net te koop!’

‘Een maand is niet “nog maar net”, Lara. En sommige mensen weten nu eenmaal van aanpakken.’

Ik neger de sneer – mijn gebrek aan ambitie is iets wat Bobonne niet kan vatten – en laat dit nieuws bezinken. Het huis waarin mijn zusje Zelda en ik zijn opgegroeid, is verkocht. Uiteraard wist ik dat dit zou gebeuren, maar ergens had ik verwacht dat ik meer tijd zou krijgen om aan het idee te wennen.

O, begrijp me niet verkeerd. Ik ben niet nostalgisch. Ik klamp me niet vast aan het verleden; daarvoor heb ik te weinig mooie herinneringen. Ik hoor Bobonne verder vertellen over het bod en de mensen die het huis kochten, maar laat het langs me heen glijden terwijl ik naar het water staar. Pas wanneer ze vraagt: ‘Heb je de sleutel nog?’, schrik ik op uit mijn gemijmer.

‘Ja, natuurlijk. Waarom?’

‘Omdat het huis moet worden leeggemaakt, Lara.’ Ze praat alsof ze tegen een klein kind bezig is dat ze iets voor de honderdste keer moet uitleggen.

‘Wil je dat ik dat doe?’ vraag ik verbaasd. Ik heb Bobonne naar de serviceflat verhuisd, wat al heel wat voeten in de aarde had, maar een volledig huis leegmaken is niet iets waarop ik voorbereid ben.

Bobonne zucht aan de andere kant van de lijn. ‘Nee, natuurlijk niet. Ik heb het telefoonnummer van een opkoper die alles meeneemt wat achterblijft, maar zoals je weet, kan ik zelf niet ter plaatse zijn. Daar heb jij voor gezorgd.’

Hup, weer een sneer.

‘Dus zal jij met hem moeten afspreken. Er zijn een paar dingen die ik graag wil bijhouden. Ik stuur je nog een lijstje.’

‘Hoeveel tijd heb ik daarvoor?’ vraag ik benauwd.

‘Dat weet ik niet, Lara. Als jij of Zelda nog iets wil, dan neem je dat maar mee. Op zolder staan nog dozen met kinderspullen. En als je denkt dat er iets tussen zit dat je zelf kunt verkopen, dan doe je dat maar. Ik moet nu gaan, de bingo begint zo meteen.’

Ze hangt op en ik kreun luid als ik me het volgestouwde huis voor de geest haal. Het zal dagen kosten om alles door te spitten. Natuurlijk zijn er wel spullen die ik wil hebben, zoals die oude kist waarin Bobonne haar breiwerk bewaarde, maar waar moet ik dat ding zetten? Ik heb geen plaats in mijn appartement en geen geld om een opslagruimte te huren. En

dan is er ook nog mijn zus. Ik typ een bericht aan Zelda.

Hey Z, huis in Zoersel is verkocht, moet worden leeggemaakt. Ben je in het land??

Ik weet niet waarom ik naar het scherm blijf staren in de hoop dat ze zal antwoorden. Dat doet ze toch niet. Meer dan een paar korte updates heb ik de laatste maanden niet meer gekregen. Op een dag was ze gewoon weg. Ze had ‘tijd nodig’, zei ze. Dat is intussen vier maanden geleden. Het laatste bericht dat ze stuurde, kwam vanuit Spanje. Geen idee waar ze nu is.

Ik stop mijn AirPods in en wandel op mijn gemak terug naar kantoor. Op maandag is er altijd een nieuwe aflevering van *Iemand Weet Iets*, een true crime-podcast waar ik licht verslaafd aan ben. Is het omdat ik zelf leef met een verhaal dat niet af is dat ik zoveel voldoening haal uit dit soort cold-case verhalen? Allicht. Het geeft me steeds weer kippenvel wanneer er na jaren zoeken eindelijk een antwoord komt voor de familie. Niet weten wat er is gebeurd, is een marteling.

‘Lara, heb je even?’ vraagt Sandra wanneer ik het kantoor weer binnenkom. Ze werkt hier nu drie jaar en ze is de beste leidinggevende die ik al heb gehad. Een vat vol empathie van het type dat onthoudt dat je lactose-intolerant bent en soms zomaar cadeautjes geeft – vaak eetbare –, maar er ook in slaagt om iedereen zijn targets te laten halen. Meestal toch. Maar goed nieuws kondigt ze niet aan met *heb je even*.

Ik kijk hoe laat het is. ‘Ik heb binnen twintig minuten een kandidaat,’ zeg ik.

‘Prima. Dat is meer dan genoeg tijd.’

Ik wil mijn notitieblok nemen, maar ze houdt me tegen met een ‘niet nodig’ en gaat me voor naar haar kantoor, terwijl een van de telefoons rinkelt en Yasmine opgewekt opneemt met: ‘WorkIt Interim, goedemiddag, met Yasmine’.

Ik weet dat ik mijn job prima doe, maar trek de deur van Sandra's kantoorje toch met een lichte bezorgdheid achter me dicht.

'Ga zitten. Hoe gaat het met je?' vraagt ze.

'Ehm, wel goed, denk ik?' zeg ik. Het is nog maar een half jaar geleden sinds mijn evaluatie en we hebben dit soort gesprekken eigenlijk nooit.

Sandra merkt mijn frons op. 'Geen zorgen, ik roep je niet op het matje. Integendeel.' Ze glimlacht en mijn schouders ontspannen zich wat meer. 'Je weet dat jij mijn rots in de branding bent op dit kantoor. Ik zou niet weten wat ik zonder jou moest doen.'

'Dat komt goed uit, want ik ben niet van plan te vertrekken,' zeg ik, opgelucht dat het gesprek een positieve klank heeft.

'Da's fijn te horen. Maar misschien zal dat toch moeten gebeuren.'

Ik kijk haar niet-begrijpend aan. 'Wat? Waarom?'

Ze buigt zich voorover. 'Antwoord eerst eens op mijn vraag. Hoe gaat het écht met je?'

Dat heb je dus met een empathische baas. Moeilijk om haar om de tuin te leiden. 'Ça va,' zeg ik. 'Beter dan een paar maanden geleden.'

Sandra heeft me op mijn dieptepunt gezien, toen ik hier – op deze stoel – instortte en haar over Niels vertelde. En daarna over de baby. Ze was heel begripvol. Zoals ik al zei, ze is een goede baas.

'Blij dat te horen. Je ziet er ook beter uit.'

'Dank je,' zeg ik, nog steeds onzeker over waar dit heen gaat.

Ze glimlacht. 'Ik heb goed nieuws. Het hoofdkantoor heeft ons net laten weten dat we een nieuw kantoor openen, op het Zuid.'

'Wauw, super,' zeg ik. 'Wil dat zeggen dat jij daarheen transfereert? Je gaat toch niet weg?'

'Nee, nee. Ik zit hier goed. Hou het trouwens nog even stil, want het is nog niet officieel. Er zal in de loop van de week een interne communicatie verschijnen.' Ze aarzelt even. 'Lara, we zouden graag iemand uit het team de kans geven om het nieuwe kantoor te leiden. Iemand met ervaring als recruiter.'

Ik begin te snappen waar ze naartoe wil, maar dat is niet de plek waar ik wil zijn.

'Dus, wat denk je?' vraagt Sandra.

'Dank je. Ik vind het lief dat je aan me denkt, maar je weet dat ik geen kantoorverantwoordelijke wil worden,' zeg ik, lichtjes ongemakkelijk.

'Nog altijd niet? Ik dacht...'

'Ik weet het,' onderbreek ik haar. 'Je dacht dat ik tijd nodig had om over de breuk heen te komen, dat het nu lang genoeg geleden is en dat ik verder moet met mijn leven. Maar ik wilde voor de breuk ook al geen kantoor runnen. Het is niets voor mij.'

'Waarom niet? Jij bent de logische keuze. Je hebt de meeste ervaring, je weet hoe alles werkt en je hebt de perfecte leeftijd. Wat houdt je tegen?'

Dat is een goede vraag waarop ik zelf het antwoord wel weet, maar de ervaring leert me dat anderen het er moeilijker mee hebben dan ik. Ik vind mijn leven prima zoals het is. Ambitie is aan mij niet besteed. Niet dat ik niet wil werken, maar ik heb een hekel aan verantwoordelijkheid. Ik staar naar de foto's van Sandra's kinderen op haar bureau. Nog zoiets wat ik niet wil. Daar heeft Zelda voor gezorgd. Ik begrijp niet hoe mensen zo naïef kunnen zijn om bewust zo'n enorm risico te nemen. Het is een drang die ik niet heb. Kinderen zijn een gigantische verantwoordelijkheid. Een die mijn eigen moeder in ieder geval niet aankon. Ik zie er allemaal gewoon het nut niet van in, maar zo hard wil ik het niet uitspreken tegen Sandra.

'Ik voel me vereerd, echt, maar ik ben ten eerste totaal niet commercieel en ten tweede allesbehalve een leider.'

‘Onzin. Je bent toe aan die stap, Lara. En je salaris wordt natuurlijk aangepast. Je mag zelfs een auto leasen!’

Ik staar naar mijn handen. Een auto. Een hoger loon. Promotie. De meeste mensen zouden er dolblij mee zijn.

‘Echt niet, Sandra. Sorry.’ Er is een reden dat ik in zeven jaar nooit de stap heb gezet. Het is niet de eerste keer dat ik de vraag krijg. ‘Ik zie die prospectie niet zitten. Het bedrijf verkopen. Of nog erger, mezelf verkopen.’

‘Maar dat kun je toch leren? De regiomanager is er om je te helpen en ik ben er ook!’ zegt Sandra. ‘Ik zal je goed voorbereiden. Maak je geen zorgen. Vanaf volgende maand neem ik je gewoon mee op klantenbezoek. Je zult zien dat er niets aan is.’

Ik bijt op mijn lip. Ik haat het om mensen teleur te stellen.

Sandra knijpt in mijn arm. ‘Je kunt niet eeuwig je leven on hold zetten, Lara. Op een gegeven moment moet je aan jezelf denken. Onderschat jezelf niet. Je bent veel groter dan je denkt.’

Mijn alarm piept. Een herinnering voor mijn volgende interview. Heeft Sandra gelijk? Ik zou meer kunnen verdienen, misschien zelfs verhuizen. Ik sluit mijn ogen en probeer mezelf te overtuigen, maar ik weet dat ik op geen enkele manier enthousiast kan worden voor dit plan.

‘Laat me erover nadenken,’ zeg ik dus, maar we weten allebei dat ik dat niet zal doen.

3

Bobonne gaf haar baan als receptioniste in de haven op voor ons, dat heeft ze me vaak genoeg ingepeperd. Ze was nog maar begin vijftig toen Zelda en ik bij haar en Vava kwamen wonen. Dat is jong en oud tegelijk. Als kind begreep ik niet waarom ze altijd zo boos was. Ik dacht dat ik haar gelukkig kon maken door precies te doen wat ze van me verwachtte, maar daar ben ik nooit in geslaagd. Nu snap ik haar frustratie beter, want ze had er niet voor gekozen om met twee jonge kinderen opgezadeld te worden. En ik denk dat ze haar best heeft gedaan. Het zal je maar overkomen: van de ene op de andere dag ga je van je leventje met z’n tweeën naar een druk gezinsleven, op een moment dat je het in andere omstandigheden eindelijk wat rustiger aan had kunnen doen.

Ik staar naar de gevel van het huis in Zoersel. De grijze baksteen, de witte raamkozijnen. Dit is het huis waarin Zelda en ik opgroeiden. Ik heb weinig herinneringen aan die eerste jaren. Erg gelukkig voelden we ons hier niet, dat weet ik nog wel. Tenminste, misschien hebben we in het begin nog wel fijne momenten gekend, toen Vava nog leefde. Maar van de periode daarna herinner ik me vooral ruzie. Heel veel ruzie.

Ruzie tussen Bobonne en mij.

Ruzie tussen Bobonne en Zelda.

Ruzie tussen Zelda en mij.

De verandering was ook wel erg groot voor ons. Ik moest plots naar een katholieke meisjesschool waar ik niemand kende, in plaats van de school in Deurne waar ik normaal naartoe zou gaan. Ook mochten er nooit vriendinnetjes komen spelen, wat maakte dat ik me vaak eenzaam voelde. Ik had eigenlijk alleen maar Zelda, die vier jaar jonger was. Wat ik wel fijn vond, was de balletschool waar Bobonne me twee keer per week heen reed *om aan mijn houding te werken. Schouders recht, Lara!* En naar de muziekschool gaan, deed ik ook graag.

Ik was een braaf kind. Volgzaam. Helemaal anders dan Zelda, die het maar tot haar veertiende uithield in Zoersel. Toen ik het huis uitging om te gaan studeren, liep ze weg. Ze kon het niet aan, zonder mij. Ze kon Bobonne niet aan. Of Bobonne haar niet. Het is maar hoe je het bekijkt.

Het is vreemd om voor het huis te staan en te weten dat er niemand meer woont. Mijn sleutels rinkelen terwijl ik de juiste zoek voor het veiligheidsslot dat Vava zelf installeerde. Nog even en ik hoef hier nooit meer te komen. Nog even mezelf door die laatste stuiptrekkingen heen ademen en dan is het voorbij; dan is het huis van de nieuwe bewoners.

Ik stap op de twee treetjes naar de voordeur. Het onderste is nu een beetje verzakt. Als kind hinkelde ik er altijd op en als tiener sloop ik er zo stil mogelijk overheen, net zoals ik nu behoedzaam doe. Vreemd hoe je persoonlijkheid zich aanpast aan een plek. Alsof mijn lichaam zich herinnert wie ik was toen ik hier woonde.

Het slot klikt open en de deur maakt een vertrouwd krandend geluid, maar de geur die in de hal hangt, is anders dan toen Bobonne hier woonde. Dat was een soort mengeling van koffie, geroosterd brood en bleekmiddel. Wat ook anders is, is dat Bobonne niet 'Schoenen uit!' roept vanuit de keuken.

Mijn hand zoekt de lichtschakelaar. Het ganglicht springt aan en werpt schaduwen op het bloemetjesbehang, dat er al sinds de jaren stilletjes is. De kapstok is leeg. De Burberry-sjaal van Bobonne die er altijd hing, is mee naar de serviceflat verhuisd. Op het plankje onder de spiegel ligt wel nog steeds het petje van Vava. Dat heeft Bobonne na zijn dood nooit weggenomen. Zelfs niet om er te poetsen. Dan ging ze er altijd voorzichtig omheen met haar stofdoek.

Er was veel liefde tussen die twee. Niet op een opzichtige manier, met bloemen en champagne en zo, maar tussen de regels. Vava was een stille man die graag rustig zijn krant las in de oude bruine relaxstoel, waar ik nu ook even in ga zit-

ten. Ik ga met mijn hand over de armleuning, die verkleurd is van al die keren dat zijn arm erop lag te rusten. Ik zie hem zo voor me, met zijn leesbril die op het puntje van zijn neus balanceerde tot hij in slaap viel en de bril soms onder zijn kin terecht kwam. Bobonne nam die dan voorzichtig van zijn gezicht en legde hem op de salontafel.

Maar Vava is al lang dood.

De staande klok in de woonkamer slaat acht uur. Het geluid is veel te luid voor de kleine ruimte en rukt me uit mijn melancholie. Ik ben hier om op te ruimen. In te pakken. Te sorteren. Niet om in de lederen stoel van Vava te gaan zitten als een personage uit een Vlaams televisiedrama. Maar het is zo vreemd om hier te zijn, in dit huis dat tegelijk bekend en vreemd aanvoelt. Zoals een oude jas die nog wel past, maar die je al jaren niet meer gedragen hebt – niet omdat hij versleten is, maar omdat hij compleet uit de mode is en er genant uitziet.

Ik kom overeind en schud wat met mijn schouders, als om het oude juk van me af te gooien. Ik heb een paar bananendozen uit de Aldi meegebracht, grote vuilniszakken en post-its in drie kleuren. Geel voor wat ik misschien zelf kan verkopen en groen voor wat ik wil bijhouden. De roze zijn voor Zelda, als die ooit de moeite doet om te komen of op mijn bericht te antwoorden.

Ik begin met de buffetkast en bekijk de inhoud: een kristallen servies dat alleen met kerst gebruikt werd, een zilveren bestek, compleet en in de originele doos, en een lade vol handleidingen en garantiebewijzen. Sommige van die bonnetjes zijn echt oeroud. Ik zie er een voor een wafelijzer uit 1983.

'Je kunt nooit weten,' hoor ik Bobonne al zeggen.

Ik plak een gele post-it op het zilveren bestek: verkopen.

Mijn vingers glijden als vanzelf over een stapel placemats met zonnebloemen erop. Als kind tekende ik het patroon na met mijn vinger, terwijl Bobonne in de keuken in de weer was. Ik scheur een vuilniszak van de rol en mik ze erin.